

ეთიკის კომისიის გადაწყვეტილება № 037/13

1. ფაქტები

თბილისის სააკველაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატაში შეტანილ 2013 წლის 19 თებერვლის დამატებითი მოსაზრებებში, ადვოკატი ნ.თ. მოხსენიებულია როგორც თაღლითობაში თანამონაწილე. დამატებითი მოსაზრებების განცხადებაზე ხელმოწერა შესრულებულია მ. მ.-ის მიერ. ბმა „მ.-X“-ის 10.05.2012 წ. საერთო კრების N10 ოქმის სავარაუდო გაყალბების ფაქტთან დაკავშირებით დაიწყო გამოძიება სსსკ-ის 362-ე მუხლის პირველი ნაწილით. შესაბამისად, ამ საქმესთან დაკავშირებით 2013 წლის 19 თებერვლისთვის (როდესაც, სამოქალაქო საქმეზე მოხდა დამატებითი მოსაზრებების წარდგენა) კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება არ იყო გამოსული.

2. პროცესუალური ისტორია

2013 წლის 23 აპრილს ადვოკატთა ასოციაციის ეთიკის კომისიას საჩივრით მიმართა ადვოკატმა ნ.თ-მ ადვოკატ მ.მ-სთვის „ადვოკატთა დისციპლინური პასუხისმგებლობისა და დისციპლინური წარმოების შესახებ“ დებულებით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობის დაკისრების მოთხოვნით. საპროცესო კოლეგიამ მიიღო გადაწყვეტილება ადვოკატ მ. მ.-ის მიმართ დისციპლინური დევნის აღძვრის თაობაზე. იმ შემთხვევაში თუ დადასტურდებოდა, რომ ადვოკატ მ. მ.-ის მიერ დამატებითი მოსაზრებების ტექსტში ადვოკატი ნ. თ. მოხსენიებულია ისეთ კონტექსტში, რომელიც ლახავს ადვოკატის როგორც პირად, ასევე საქმიან რეპუტაციას, პატივსა და ღირსებას, შესაძლოა დარღვეული ყოფილიყო ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-7 მუხლი და ამავე კოდექსის მე-10 მუხლის პირველი ნაწილი.

3. სამართლებრივი ანალიზი

რამდენად არსებობს განმცხადებლის მოთხოვნის დაკმაყოფილების წინაპირობები და საფუძვლები. საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის ეთიკის კომისიამ მიიჩნია, რომ განმცხადებლის მოთხოვნის დაკმაყოფილების წინაპირობები და საფუძვლები სახეზეა. დისციპლინური ზემოქმედების ფორმად განისაზღვრა ადვოკატისათვის კერძო სარეკომენდაციო ბარათით მიმართვა.

შესაძლოა ადვოკატმა ადვოკატი-კოლეგის თაღლითობაში თანამონაწილედ მოხსენიებით დაარღვია უდანაშაულობის პრეზუმფცია.

საქართველოს კონსტიტუციის მე-40 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, „ადამიანი უდანაშაულოდ ითვლება, ვიდრე მისი დამნაშავეობა არ დამტკიცდება კანონით დადგენილი წესით და კანონიერ ძალაში შესული გამამტყუნებელი განაჩენით.“

საქართველოს კონსტიტუციის მე-19 და 24-ე მუხლებით უზრუნველყოფილია სიტყვისა და აზრის, ასევე ინფორმაციის მიღებისა და გავრცელების თავისუფლება. აღნიშნული უფლებები არა მარტო ადვოკატის, არამედ ყველა ადამიანის ძირითადი უფლებებია, რომელთა განხორციელების გარეშე ვერ მოხდება პიროვნების თავისუფალი ჩამოყალიბება და განვითარება. უპირველეს ყოვლისა, სწორედ დემოკრატია, როგორც სახელმწიფოს ფორმა, აძლევს ყველა ადამიანს გარანტირებულ შესაძლებლობას - თავისუფლად გამოთქვას თავისი აზრი, მიიღოს და გაავრცელოს ინფორმაცია. შესაბამისად, სიტყვისა და აზრის თავისუფლება, ინფორმაციის მიღებისა და გავრცელების უფლებები უკავშირდება კონსტიტუციის პირველი მუხლის მეორე პუნქტს - დემოკრატიის პრინციპს და ამავე დროს კავშირშია ადამიანის ღირსებისა და პატივისცემიდან გამომდინარე კომპონენტებთან.

სიტყვისა და აზრის თავისუფლება, ინფორმაციის მიღებისა და მისი თავისუფლად გავრცელების უფლებები, თუმცა კი არის ადამიანის ძირითადი უფლებები, მაგრამ მათი შეზღუდვა დაშვებულია კონკრეტულად გაწერილი საფუძვლებით. სწორედ საქართველოს კონსტიტუციის მე-19

მუხლის მე-3 პუნქტსა და 24-ე მუხლის მე-4 პუნქტშია მოცემული ამ უფლებების შეზღუდვის საფუძვლები. აღნიშნული მუხლების მიხედვით, მოცემული ძირითადი უფლებები შეიძლება შეიზღუდოს ისეთი პირობებით, რომლებიც აუცილებელია სხვათა უფლებების, თავისუფლებებისა და ღირსების დასაცავად.

„გაეროს ძირითადი პრინციპების ადვოკატთა როლის შესახებ“ 23-ე მუხლის თანახმად: „ადვოკატები, სხვა მოქალაქეების მსგავსად, სარგებლობენ აზრის გამოხატვის თავისუფლებით. ამ უფლების რეალიზაციისას ადვოკატებმა უნდა იმოქმედონ კანონის, იურიდიული პროფესიისა და ეთიკის აღიარებული ნორმების შესაბამისად.“

განხილვის კოლეგია ყურადღებას ამახვილებს ადვოკატ მ. მ.-ის განსხვავებულ განმარტებებზე საქმის წარმოების საპროცესო და განხილვის ეტაპზე. საპროცესო ეტაპზე საქმის წარმოებისას ადვოკატმა მ. მ.-მ განაცხადა, რომ ბმა „მ.-X“-ის 10.05.2012 წ. საერთო კრების N10 ოქმის სავარაუდო გაყალბების ფაქტთან დაკავშირებით დაწყებული იყო გამოძიება და განცხადებაში გამოთქმული მოსაზრებები მხოლოდ გარკვეული ვარაუდის კონსტატაციას წარმოადგენდა. გარდა ამისა, ის მოქმედებდა კლიენტის ინტერესების პრიორიტეტულობიდან გამომდინარე და გამოთქვა თავისი კლიენტის ვარაუდი. განხილვის ეტაპზე ადვოკატმა განმარტა, რომ ხელის მოწერის მომენტისათვის ის განცხადების შინაარსს გაცნობილი არ იყო, რაც წარმოადგენდა მის შეცდომას. განხილვის კოლეგია განმარტავს, რომ გამოძიების დაწყების ფაქტი ადვოკატს არ აძლევდა იმის საფუძველს, რომ მიეთითებინა დასრულებულ დანაშაულზე და ადვოკატი ნ. თ. მოეხსენიებინა თაღლითობის თანამონაწილედ. ამასთან, განცხადებაზე ხელის მოწერა მისი შინაარსის გაუცნობლად არ ათავისუფლებს ადვოკატს პასუხისმგებლობისგან მასში გამოთქმულ მოსაზრებებზე. საქართველოს კონსტიტუციის მე-40 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, „ადამიანი უდანაშაულოდ ითვლება, ვიდრე მისი დამნაშაევობა არ დამტკიცდება კანონით დადგენილი წესით და კანონიერ ძალაში შესული გამამტყუნებელი განაჩენით.“ საქართველოს შსს ქ. თბილისის მთავარი სამმართველოს ვაკე-საბურთალოს სამმართველოს მე-2 განყოფილების 2012 წლის 04 ოქტომბრის მიმართვის წერილით დგინდება, რომ ბმა „მ.-X“-ის 10.05.2012 წ. საერთო კრების N10 ოქმის სავარაუდო გაყალბების ფაქტთან დაკავშირებით დაიწყო გამოძიება სსსკ-ის 362-ე მუხლის პირველი ნაწილით. შესაბამისად, რადგან ჯერჯერობით სახეზე არაა სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გამამტყუნებელი განაჩენი, ადვოკატი ნ. თ. ითვლება უდანაშაულოდ და ადვოკატ მ. მ.-ის მიერ მისი თაღლითობის თანამონაწილედ მოხსენიება შეიძლება ჩაითვალოს უდანაშაულობის პრეზუმფციის დარღვევად.

ადვოკატ მ.მ.-ის მიერ ადვოკატი ნ.თ.-ს თაღლითობის თანამონაწილედ მოხსენიება შეიძლება ჩაითვალოს უდანაშაულობის პრეზუმფციის დარღვევად, რადგან სახეზე არაა სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გამამტყუნებელი განაჩენი.

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-7 მუხლის შესაბამისად, ადვოკატი ვალდებულია პატივი სცეს კოლეგებს, არ შელახოს მათი ღირსება და დაიცვას პროფესიული ღირებულებები. ამავე კოდექსის მე-10 მუხლის შესაბამისად, ადვოკატი ვალდებულია პატივი სცეს თავის კოლეგას.

ადვოკატის მიერ კოლეგიალობის პრინციპის დაცვის ვალდებულება გულისხმობს კოლეგებისადმი ღირსეული დამოკიდებულების არსებობასა და პატივისცემას პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას. აღნიშნული ვალდებულება გამომდინარეობს ადვოკატთან საერთო კორპორატიული ინტერესებიდან იზრუნონ ადვოკატის პროფესიისადმი მაღალი ნდობის მოპოვებისათვის, რაც მოიცავს ადვოკატის ვალდებულებას შეინარჩუნოს და დაიცვას პროფესიული ღირსება, პატივი სცეს თავის საქმიანობას.

ადვოკატის მიერ სხვა ადვოკატის მისამართით გამოთქმული ისეთი განცხადებები, რომელიც ლახავს ადვოკატის როგორც პიროვნულ, ასევე საქმიან რეპუტაციას, პატივსა და ღირსებას, წარმოადგენს ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მოთხოვნათა დარღვევას.

„ადვოკატთა შესახებ“ საქართველოს კანონის 38-ე მუხლი ადგენს ადვოკატის დაცვის გარანტიებს კლიენტის ინტერესებიდან გამომდინარე გაკეთებულ განცხადებებზე, კერძოდ: „ადვოკატს არ დაეკისრება პასუხისმგებლობა იმ განცხადებებისათვის, რომელიც მან ზეპირად ან წერილობით წარუდგინა სასამართლოს ან ადმინისტრაციულ ორგანოს კლიენტის ინტერესებიდან გამომდინარე.“ აღსანიშნავია, რომ ამავე მუხლში არ არის გათვალისწინებული ადვოკატის ამ იმუნიტეტის შეზღუდვის შემთხვევა, თუმცა, ეთიკის კომისია მიიჩნევს, რომ „ადვოკატთა შესახებ“ საქართველოს კანონის 38-ე მუხლი ექვემდებარება ამავე კანონის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრულ შეზღუდვას, რადგან ეს მუხლი განსაზღვრავს ადვოკატის მიერ კლიენტის ინტერესების დაცვის აუცილებლობას და ადგენს, რომ „ადვოკატს უფლება აქვს კლიენტის ინტერესების დასაცავად გამოიყენოს ყველა საშუალება, რომელიც აკრძალული არ არის კანონმდებლობით ან პროფესიული ეთიკის ნორმებით.“

კოლეგებისამდლი გამოხატული თავაზიანობა და პატივისცემა არის ცივილიზებული იურიდიული პროფესიის ნიშანი, რაც ხელს უწყობს მართლმსაჯულების განხორციელებას, იურიდიული პროფესიის დამოუკიდებლობას, საზოგადოებაში მაღალი ნდობის მოპოვებას და სამართლებრივი კულტურის ჩამოყალიბებას.

ეთიკის კომისია მიიჩნევს, რომ უდანაშაულობის პრეზუმფციის დარღვევა წარმოადგენს პიროვნული და პროფესიული პატივისა და ღირსების შელახვას. შესაბამისად, ადვოკატ მ. მ.-ის მიერ დამატებითი მოსაზრებების ტექსტში ადვოკატი ნ. თ. მოხსენიებულია ისეთ კონტექსტში, რომელიც ლახავს ადვოკატის როგორც პირად, ასევე საქმიან რეპუტაციას, პატივსა და ღირსებას, აქედან გამომდინარე სახეზეა ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-7 მუხლისა და ამავე კოდექსის მე-10 მუხლის პირველი ნაწილის დარღვევა.

მ.მ-ს მიერ დარღვეულია ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის მე-7 და მე-10 მუხლები, ვინაიდან მან კოლეგა ნ.თ მოიხსენია ისეთ კონტექსტში რომ შეილახა ამ უკანასკნელის პიროვნული და პროფესიული პატივი და ღირსება.